

บทสรุป

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนวิถิพุทธชั้นนำ เพื่อพัฒนาอัตลักษณ์ของผู้เรียน ยึดง่าย ใฝ่สวย กราบงาม เป็น Soft Power โดยใช้ WPS 3L to TRISIKKA Model เป็นรูปแบบการบริหารจัดการที่สามารถพัฒนาครูนักเรียนให้มีจรรยาบรรณและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งการดำเนินโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นที่ยอมรับ และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์มากมาย ซึ่งได้นำเสนอพอสังเขป ดังนี้

1) ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะที่ดีตามที่โรงเรียนกำหนด นักเรียนทุกคนมีกิริยามารยาทงาม สุภาพอ่อนโยน ไม่กระด้างกระเดื่อง นักเรียนมีสติ มีสมาธิและตั้งใจในการเรียน ไม่ถูกครุครุด่า เมื่อพบครูหรือผู้ใหญ่ นักเรียนจะยกมือไหว้โดยไม่มีใครบอกกล่าว ทำให้ผู้พบเห็นพึงพอใจและชื่นชม นักเรียนสามารถสอบผ่านนักธรรม ร้อยละ 98 นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง และสามารถนำองค์ความรู้ของหลักธรรมคำสอนนั้นไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามหลักพุทธธรรมสามารถบูรณาการนำไปใช้ในชีวิตให้สามารถ กิน อยู่ ดู ฟังเป็น จนเกิดเป็นวัฒนธรรมแสงปัญญา พุทธวิถิไทย นักเรียน เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข กล่าวที่จะเข้ารับคำปรึกษาจากครูชัดเจนมากขึ้น นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับยอดเยี่ยมร้อยละ 95 และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้

2) ผลที่เกิดขึ้นกับครูผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจ แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถิพุทธชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณลักษณะที่ดีตามแนวทางวิถิพุทธ และเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ครูมีระเบียบวินัยตามวินัยข้าราชการ ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในความดี ทำงานเต็มเวลา และตรงเวลา อุทิศตนต่อส่วนรวมเสียสละเวลาเพื่อการทำงานอย่างเต็มที่ มีความพอเพียงใช้จ่ายอย่างเหมาะสมตามฐานะ มีความสุขภาพ ยิ้มไหว้ทักทายกับผู้อื่น พุดจาไพเราะ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีมารยาท ช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชน และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน

3) ผลที่เกิดกับสถานศึกษา

ผลการดำเนินงานด้านโรงเรียนคุณธรรมมีทิศทางที่ชัดเจน จนเกิดเป็นแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงบวกในโรงเรียน ส่งผลต่อความเชื่อมั่นและความไว้วางใจต่อชุมชนในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อโรงเรียนวัดประชาธิการาม สถานศึกษามีจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพด้วยหลักการบริหารจัดการ ตามแนวทางดำเนินการ โรงเรียนวิถิพุทธ สถานศึกษามีความสะอาด สงบ ร่มรื่น นำเรียนรู้ เกิดบรรยากาศแห่งความเป็นกัลยาณมิตรที่ดีขึ้น

4) ผลที่เกิดกับผู้ปกครอง

ผู้ปกครองเห็นการเปลี่ยนแปลงและพึงพอใจในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนทั้งทางด้านระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคมของนักเรียน ทำให้ผู้ปกครองตระหนัก และเล็งเห็นถึงความสำคัญในดูแลเอาใจใส่นักเรียนและกิจกรรมของโรงเรียนมากขึ้น ตลอดจนการเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้ปกครองมีความภาคภูมิใจในตัวของนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดียิ่งขึ้น ได้รับคำยกย่องชมเชย จากผู้ปกครองและชุมชนว่าบุตรหลานรู้จักยกมือไหว้พ่อแม่ ปู่ ย่า ตายาย ก่อนมาโรงเรียน และกลับบ้าน รู้จักไหว้ขอบคุณ และไหว้ขอโทษเมื่อทำผิด เกิดความรู้สึกรัก เอ็นดูและชื่นชมต่อผู้พบเห็น ทำให้ครอบครัวมีความรัก ความอบอุ่น มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ส่งผลให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานมาเรียนที่โรงเรียนวัดประชาธิการามมากขึ้น ครอบครัวได้มีส่วนในการสนับสนุนการทำกิจกรรมของนักเรียน ครอบครัวมีรูปแบบวิธีการในการแก้ปัญหาด้านพฤติกรรม และด้านการเรียน

5) ผลที่เกิดกับชุมชน

การพัฒนาคุณธรรมให้กับนักเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดีของสังคม โรงเรียนจึงได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมการทำกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการจิตอาสา โครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมการรณรงค์ต่างๆ เมื่อนักเรียนได้มีโอกาสไปร่วมศาสนพิธีที่วัดหรือสถานที่สำคัญทางศาสนา นักเรียน ทุกคนมีกิริยา มารยาทงาม เหมาะสมในทุกสถานที่ที่สามารถปฏิบัติต่อหน้า พระสงฆ์ ได้อย่างถูกต้องสวยงาม ตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ชุมชนได้ให้ความร่วมมืออย่างเป็นกัลยาณมิตร มีความจริงใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาในด้านต่าง ๆ จนเป็นที่ยอมรับของชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ กิจกรรมทางสังคมร่วมกับชุมชน ให้บริการชุมชนในด้านต่างๆ รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) เกิดความร่วมมือ สามัคคี และเกิดศาสนทายาทในการส่งเสริมพระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้น